

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy hónapra 1 ft. — Az esti kiadás külön kildetésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy hónapra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Főispáni kinevezések.

— A belügyminiszter komolyan hozzálat azon ígérete teljesítéséhez, illetőleg azon föltétel fogantatásához, melylyel tárczáját átvette, hogy t. i. a köztörvényhatóságok rendezését a nyár folytán megkezdi.

Királyhágón túl már a főispáni kinevezésekhez is hozzáfogott; közelebb nyolcz ily föltételselő kinevezését hozta a hivatalos lap, s a további denominációk egész hosszú sora van kildatásba helyezni.

Az erdélyi részekben jelenleg, tudunkkal, egyik ily főhivatal sem jött üresedésbe, ámbár, azt hisszük, Királyhágón túl sem szorítkozik, s ha a megyéket valóban és biztos sikerre való kildatással akarja reorganizálni, nem is szorítkozik a belügyminiszter csupán az üres főispáni székek betöltésére, hanem a hol a közérdek netán úgy kívánna, egyiket vagy másikat ki is őríti, hogy az új viszonyok követelményeinek megfelelni képes személyiségeket ültessen beléjük.

Hogy a küszöbön álló rendezés némely főispáni kinevezéssel, vagy a nélkül lép-e életbe, a mennyiben t. i. az itt vagy amott szükségesnek mutatkoznék, mindenestre fontos körülmény a közgazgatást igénylő közönségre nézve is; de első sorban a központi kormányt érdeklí, miután saját felelőssége szempontjából neki kell arról gondoskodnia, hogy azok, kik az állami közgazgatás érdekeit a megye és országos kormány közt közvetítik, feladatokat teljesítésére alkalmasok legyenek.

A városok s a királyföldi törvényhatóságok élére állítandó főispáni székekbe csakugyan új egyének, új elemek kellenek.

Erdélyben a főispáni hivatal már a régibb idő óta nem volt csupa „méltóság”, ha mindjárt akadtak is egyesek, kik születésök s vagyonuk fényét megyehelyeikkel távolról bámultatták, s e felett a gondjaikra bizott törvényhatóság közügyei iránti közönyüknek fényes bizonyágát adták.

Azon a korszakon is jobbadán tul volnánk, midőn némely főispán csak a restauratio alkalmával tekintett be megyéjébe, s akkor is csak azért, hogy asztalpenzt elköltthesse, legfönnb pedig azon okból, hogy teremtményeinek állását a megyei hűsös fazékok körül újabb három évre biztosítsa, s ha lehet újabb pártfogoltakat helyezhessen el.

Az idők folyása megváltozott, s dicséretökre legyen mondvá, az időkkel az emberek nézetei is átidomultak.

Minálunk a megyei föltisztviselők nagybárra teltet követik azon irányt, melyet az új szervezés következtében még határozottabb alakban kellend elfogadni, mikép a főispán nem dignitarius, hanem feladatának élni kellett, valódi, első közigazgatási tisztviselő.

Azt a mi népünk is megszokta, hogy az, a ki őt közvetlen kormányozza, bizonyos kiválób állást foglaljon el a társadalomban, s a szükségkép megkivántató szellemi tehetségek mellett némi birtok és tekintély dískörével is körül legyen övezve.

Különb kormányunk, kivált az újabb kinevezéseknél elegendő tanujelét adta democraticus érzelmeinek. És helyesen.

A jogegyenlőség elvének következetes keresztülvitele megkívánja, hogy az ily fontos állomások betöltésénél, ne a születés, hanem az értelem és képesség legyen mérvadó, mint a mely a tiszta jellem és hazafisággal egyetemben egyedül tudja kielegíteni az e részben szem elől nem tévesztendő legföbbsz szempontot: a közügyet.

Mondanunk sem kell, hogy ezen elvek még szigorubb követése ajánlandó a városi és királyföldi főispánok kinevezésénél. Az itteni viszonyok még tapintatosabb számbavételt követelnek.

Az erdélyi törvényhatóságok rendezéséről.

(Folytatás.)

A törvényhatóságok rendezése s szabályozása ügyében költ mult századbeli kormányi intézkedéseknek megékn állandó bizottmánya nézete szerint az a hibája, hogy nem emelkednek a kormányzás magas és egyetemes céljai színvonalára; továbbá az, hogy ösztintlenek, mert a politikai célzatoság helyett most Magyar-, majd Erdélyországnak akarnak kedvezni. Az országgyűlések eljárásai szintén nem mutatják a törvényhatóságok rendezése tárgyában való ama történelmi tájékozottságot, nélkülözni látszanak ama politikai bátorságot, melyet a törvényhozóban az államcélok nagy rendeltetésének tudata szükségképpen föl kell hogy ébresszen. A magyar

államnak multjában s európai szükségességben van meg létjoga, s magasb állami rendeltetése.

Ennek minden postulatumait birnia kell; önfentartásának, céljai elérésének alkotmányában gyökerező egy eszközéről sem mondhat le léte veszélyeztetése nélkül. E politikai szükség előtt már ma minden nemzeti érdekek is netalán külön jogigénynek meg kell hajolnia azonképpen, a mint az 1848-iki teljes polgári jogegyenlőség törvények keletkezése után megszűnt minden osztályi, személy- és testületi előjog, kiváltság és kedvezmény. A közelebbi másfélszázad minden kormányai és országgyűlései álltatták, hogy az újabb törvényhatóságok régi alakja és berendezése a kormányzás, törvényszolgáltatás, az újabb jogviszonyok igényeinek, általában a mai idő szükségseinek nem felel meg; de a rendi alkotmány, hűbéri maradványok a közjogilag létezett magyar, székely és szász területjogok és kiváltságok akadályul állottak. Ma mindez többé nem létezik.

Az 1811-iki 2-ik törvényekjavaslat a királyföldi helységeket külön természetűeknek állítja, s ezért az 1841—43-iki országgyűlési rendszeres bizottság nem merie a rendezést erre is kiterjeszteni. E föld szász népe a mely helységekkal közterhei könnyebbitése végett századokon át gyarapítani igyekezett területét, s a melyeknek bőv állami urbéri kárpótlását elvette, felsőbbbsége biztosításául ma önmaga kívánja azokat magától elszakítani, tehát a rendezést maga kezdeményezni.

A székelyföld sajátos természete és a székely örökösödési jog, valamint a magyarföldi ösiség megszűnt. Valódi akadályai az ország törvényhatóságai célzatos politikai felosztásának nincsenek. Az állam létjogával szemben egyes népfajok és törvényhatóságok szűkebbül féltékenykedésének helyet adni nem szabad. Nagyobb a jogosultsága az államnak, mint a királyföld, vagy székelyföld lakói egyetemének; ezeké specialis külön jog, amazé köz-, országos és államjog. A mit egyik másik községnak, ide vagy amoda csatolásában veszt az egyes, vagy valamely törvényhatóság, célzatos, gyors és olcsóbb közigazgatás és igazságszolgáltatás által kettőztelve nyeri vissza a másik és a nagy egész. A rendezés a törvényhatóságok történelmi neve megtartásával végrehajtható, de el többé megyénk bizottmánya nézete szerint az állam és honpolgárok közös kára nélkül nem halasztható. Sőt inkább Magyarországnak az erdélyi részeket oly szorosan magához kell fűzni, államtestébe oly célzatos módon és szervileg beolvasztani, hogy közigazgatása a buda-pesti központból könnyen és biztonsággyal gyakorolható legyen. Magyarországnak a hajdan nagy és szent királyok korabeli egységét hálá Istennek! visszanyerte: köteleessége a hozzátartozó országok egyéforrasztásában azok magasb felfogású állampolitikáját követni. (Vége köv.)

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten apr. 21. 10 óra 20 p. délelőtt. Érkezett Kolozsvárra apr. 21. 11 óra — p. d. e.

Versailles, apr. 20. A commune a távollevőket hazaárulóknak nyilvánította, javaik elkobzását elrendelte, a vallásgyakorlat felfüggesztetett. Párisban vasárnap óta az egyházak zárva. Canrobert Versaillesbe érkezett. A fölkelők utolsó kísérletet tőnek Asniéres elfoglalására, visszaverettek.

Bécs. Vilmos császár júniusban találkozand Emsben II. Sándorral. Karlsbad- vagy Gasteinban pedig a mi királyunkkal is összejövetele fogna lenni.

Prága. Vilmos császár és Bismarck herczeg Karlsbadban teendő látogatása már jeleztetett.

Berlin. A német csapatok diadali bevonulásánál az orosz dynastia is képviselve lesz, vagy a császár, vagy a trónörökös által.

Feladatott Pesten apr. 21. 1 óra — p. délután. Érkezett Kolozsvárra apr. 21. 1 óra 50 p. d. u.

NYÁRI PÁL másfél óra előtt negyedik emeleti szállása ablakából örülési rohamban leugrott és halva maradt. Általános meghatottság.

Legújabb táviratok.

Páris, ápril 19. A központi bizottmány, mely újabb kísérletet tesz a kiegyezésre nézve, a népnek rokonszenvét tömegesen vonja maga felé, és a mi a legföbbsz, a községtanács sem szögül többé oly makacsul az alkudozásoknak ellene mint előbb.

A versaillesi csapatok az elfoglalt hadállásokon táboroznak. Dombrowski tábornok csak csekély sebet kapott. A foederaláltak veszteségei igen komolyak. A „Bien Public” szerint a St. Antonie, Belleville- és Montrougebeli zászlóaljknál nagy csüggedés észlelhető.

London, ápril 19. A „Daily News” jelenti Párisból, hogy Rochefort jelentése a Páris és Versailles közti alkudozásokat illetőleg alaposak. Lovasság hiánya megakadályozza a felkelőket kémjáratokban. Egy Dombrowsky által kétségbeeséssel vezényelt támadás súlyos veszteséggel visszaveretett.

Berlin, apr. 19. A „Prov. Corr.” a versaillesi kormánynak nyilatkozatait, mintha német részről a fegyveres beavatkozás még némi felerőszakolással is kínáltatott volna, — alaptalanoknak nyilvánítja. Ezen nyilatkozatok valószínűleg azon szándék által idéztettek elő, hogy Franciaország közvéleményére hatást lehessen gyakorolni. A német kormány minden esetre becsületbeli köteletségének ismerte, hogy a francia kormányon — Németország iránti kötelezettségei tekintetében — a netalán feltornyosuló bajok közepette segítsen. Ezen szempontból a porosz kormány a versaillesi kormányt, a foglyok hazaszállításánál mutatott előzékenységgel, valamint nagyobb csapat-összpontosításnak pénzügyi tekintetben megengedése által a lehető könnyebbséget engedte; — de ezentul se nem kínálta a beavatkozást, se azt tenni nem szándékozott; és ilyenre a kormány csak akkor határozna el magát, ha a német érdekek komolyan fenyegettetnének.

A „Siécle” Thiers politikájáról.

„Thiers az érdem, hogy előrelátta volt az államcsinyt, midőn 1851-ben a szöszékről kiejtő ama történelmi nevezettségűvé vált szavakat: „A császárság megvan!” Thiers az érdem, hogy 1870-ben előrelátta a második császárság meghódítását Németország által. Thiers szabadelvű és békülékeny s visszavonulása nagy zavarba hozta volna a nemzetgyűlést. Igen Thiers ugyszintén szabadelvű, de eszménye egy francia alkotmányról nagyon hasonlít I. Napoleonéhoz. A Sedan, Metz, Páris alatt legyőzött Franciaországnak minden ízében tökéletes szabadságra van szüksége. Nincsenek többé tábornagyok, nincsenek tábornokok, nevék el van feledve örökre. E szerint a minisztérium által kinevezett préfectek és polgármesterekről sem lehet szó, pedig Thiers a 20,000 vagy több lakossal bíró városoknak kormány által kinevezett főnököket kíván adni. Szabad országok nem tűrik többé, hogy oly hatóságok által kormányoztasanak, a melyet nem ők választottak. Franciaország újan akar szervezkedni s meg nem engedi, hogy valamely végrehajtó hatalom azt mondja: az állam én vagyok. A napoleoni hagyományok eltűnnek s magukkal viszik a jakobinusokét is. Semmi centralisatio, semmi zsarnokkodás többé! Ugy hisszük, hogy ha a hamyak még St. Helénán volnának, Thiers jelenleg nem gondolna viszahatalomra.”

A polgárháboru Páris alatt.

Páris, apr. 18. Az Asniéresnél tegnapi folyt csatáról szóló tudósítások azt mondják, hogy egy hatalmas támadás kényszeríté a foederaláltak állásaik odahagyására melyeket a versaillesiek nem foglaltak ugyan el, de bombáztak. D. u. a. foederaláltak ismét elfoglalták a Szajna jobb partját, a hol útegeket állítottak fel, melyek a Beconban elhelyezett golyószórókat hallgatásra kényszeríték. A genevilliersi védsánczokból Asniérest lödözik. A versaillesiak előrehataló mozdatolat tesznek, s közelednek a Szajnához. A pusztázás folyvást tart. Az eredmény kedvezőtlen a foederalistákra, kik az ellenség által kiejtett haderővel szemben csak nagy nehézségekkel képesek magukat fenntartani.

Belleville és Menil-Montantban sietve törleszköz és futóárkok készítettnek; onnan a parlamenti csapatok beütésétől félnek. Folytonos az ágyúzás. Dombrowsky nyakszirtén kapott nem jelentéktelen sebe daczára tárdallanul tevékeny. A főhadiszállás Asniéresben van, mely hely Neuillyvel együtt a fölkelők által tartatik megszállva, mig ellenben a neuilly-i hid a nemzeti gyűlés csapatjai által makacsul védelmezettik.

Versailles, apr. 18. A colombesi erdőkben elhelyezett francia csapatok a felkelőket ma Colombesből elűzték és azoknak halottakban, sebesültekben és foglyokban teljes veszteséget okoztak. Asniéres, mely két oldalról fenyegettetik, a felkelők által valószínűleg oda fog hagyatni. Porte-Maillot és neuilly-i hid között folyvást nagy hűvel tart az ágyúzás.

A kormányt egy éjjeli ülésében Mac-Mahon haditerve ujjal megbirálatott s helybenhagyatott. Hirszerint német tábornokok is közreműködtek e terv készítésében.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési föltételek:

Évnegyedre 1871. máj.—jul. 3 ft. — kr. o. é.
2 hónapra „ máj.—jun. 2 „ — „ „
Egy órá „ május 1 „ — „ „

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. belyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyiltírti cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetések a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Az esti kiadás külön kildetésért a vidékre:

Évnegyedre 1871. máj.—jul. — ft. 40 kr. o. é.
2 hónapra „ máj.—jun. — „ 30 „ „
Egy órá „ május — „ 20 „ „

A „Kol. Közl.” szerkesztősége.

— A 25-ös bizottság megkezdte tanácskozását a törvények rendezése tárgyában. Erdély felől indulva ki, ezen ország részben négy új törvények felállítását állapítja meg, névszerint Hátszegen, Abrudbányán, Szamosujvárt és Kézdi-Vásárhelyt.

— A katonai örvideki távirók átvétele folytán f. év ápril 20-án az ó-sziszeki táv. állomás működése megszűnik, s e helyett az új-sziszeki táv. állomás a rendes folytonos (éjjel-nappali) szolgálatra szükséges személyzettel látatik el.

— A magy. kir. posta- és távirók-intézmény a pesti fözslap értesítése szerint a kereskedelmi minisztérium resortjából a közlekedésbe helyeztetik át, mindkettőnek vezetését a közelebbi miniszteri tanácsossá kinevezett Ary Ödön venné át.

— A honvédségnél hivatalos adatok szerint 1871 ápril 15-ig kiképezetett 704 gyalog, 137 lovas, 13 utón és 7 golyószórókezelő — összesen 861 föltiszt; 516 gyalog és 87 lovas hadapród; 5232 gyalog, 384 lovas, 164 utász és 21 mitrailleusekezelő — összesen 5801 altiszt, e felett utószolgálatban tanítást nyert 1968 honvéd; végül a pesti főalkerületi és más katonai honvédkolónok kívül, tanosztályok állítottak a mitrailleusekezelés és szekerészet számára. A magyar honvédelmi minisztérium hangya munkásságának fényes jelei tündér adatok.

→ A kolozsvár-pesti kéjtázási terv, úgy halljuk, pünkösdkor érvényesül. Személyenkint tíz forintba fog kerülni Kolozsvártól Pestig.

— Kossuthfalva. Írták volt a lapok, hogy Biróy Béla Pest mellett a gubacsi pusztán telepített helységet Kossuth nevére nevezte el. Biróy az elnevezést egy levélben tudatta Kossuthal, kérve, hogy egy háztelket, melyet több képviselő nyaralójának szomszédságában szemelt ki, Kossuth fogadjon el, s erről az öröklevélet is elküldte Turinba. Kossuth jan. 12-én választott a levélre, melyet a „M. U.” mai száma egész terjedelmében közöl. Kossuth az új telep elnevezésére vonatkozólag ezeket írja: „Szívesen adom hozzá megegyezésemet, mert ez elnevezésnek forrása hazafiai kegyelet, melylyel ön honvédbajtárs azon ügy iránt viseltetik, melynek zászlóját egykor, bár gyöngye, de hű kezekkel magasra lobogtatam s melyért ön száz halálnak nézett szemébe. Köszönöm önnek e hű kegyeletet a szent ügy iránt, melyet egy gyöngyöb nemzedék megtagadtatni engedett.” — De a neki fölajánlott telket Kossuth nem fogadta el. „Lásza ön — így ír Kossuth, — nekem gyöngém vannak. Nem szép, hogy vannak, de vannak. S én oly igen régen lakom már együtt velők, hogy természetemmé váltak. Öreg ember már nem bír elég ruganyossággal, hogy természetet változtasson. Én nem szoktam ajándékot elfogadni. Nem vagyok eléggé gazdag, hogy tehessem, mert nem viszonzhatnám. S a nem viszonzható ajándék oly formán hat reám, mintha egy le nem fizethető adósság volna. Legyen nekem szabad nem lenni adósnak. Aztán lássa ön, annak a „Kossuth”-nak ott a főváros közelében jövedője van, nekem csak a sir jövedőm. Én nem építhetnék a telken házat. Nincs módomban; s nagyon rutul eltűne a község ígérkező virágzásától a pusztatelek, melynek gazdája hontalan. Rosz omen volna. Mondok én önnek valamit uram, barátom! ám legyen a telek neve Kossuthtelek. Viselje a nevet a község könyvében, hanem ön keressen ki honvédbajtársai közt egy becsületes jellemű nyomorékkot, ki a haza védelmében kezét vagy lábát vesztette, s kit a haza — csupa hálából — most koldulni kényszerít. Keressen ön ki egy ily koldus hőst, s adjuk neki a Kossuthtelket, hogy elárvereztethesse. Vagy keressen ki ön egy tehetetlen özvegyet, ki-nek férje, vagy egy árva leányt, ki-nek atyja a hazaért halt, s adjuk a Kossuthtelket annak vigasztalásul, vagy emennek hozományul, és legyen önnek neve áldott az árvának házában. Így vagy amúgy, hadd kevesedjék egygyel az élő szemrehányás, mely a nemzet lelkiismeretét terheli.”

→ A mi esodadoktorunk, kiről már lapunk mult számában is szoltunk, csütörtökön a vásáros néptől mintegy 500 forintot vett be orvosságnak nevezett kevérekeiből. A tudatlan nép, az értelmes orvos szemfényvesztése által elvakíttatva könnyelműen pazarolta a pénzt az universalis gyógyszerérekért, pedig kitudja gyógyulás reményében mennyi bajt szerezhetettek általuk? Jó volna egy kis szemlét tartani az üvegek tartalma felett.

— A kolozsvári munkások egyetemenek feltejesztettük alapszabályai a m. kir. belügyminisztériumtól föltetés megerősítés mellett leérkezvén, a kormány által az alapszabályokban kívánt módosítások szerkesztése végett, folyó hó 23-án (vasárnap), délután 4 órakor lakásomon (kismesterutca Kállai-ház) tartandó értekezletre az érdekelteket ezennel meghívom. Kolozsvár, 1871. ápril 21. Mátra Ernő.

— A francia sebesültek számára e lap 40-ik számában közzétett adakozásokra vonatkozólag a francia főconsulát Pesten, hová az összeg be lőn küldve, következő köszönet irat érkezett. Consulat general de France en Hongrie. Pest, le 18 avril 1871. Monsieur Louis Bartha. Clausenbourg. Monsieur! Je vous remercie des soixante onre florins 72 k. et de la medaille du Mexique, que vous m'avez adressé, pour venir en aide aux blessés français et a leurs familles. Veuillez dire aux personnes, qui ont contribué a cette oeuvre charitable, combien nous leur sommes reconnaissant, — et agréer, je vous prie Monsieur avec l' expression de notre gratitude, les assurances de ma consideration distinguée. Le gerant du Consulat general. Vicomte de Quinet.

→ **Falusi jelenet a kolozsvári piacon.** Tegnap délután két hatalmas buldogg-eb megtámadott egy szegény embert, kinek nagy fáradtságába került botjával védelmezve magát menekülni. E piacunkat domináló vérebeke felhívjuk rendőrségünk figyelmét. Ezeket kellene üldözőbe venni vadász-ebek helyett, avagy privilegiumot nyertek, hogy megnyomoríthassák az utcán-járókat?

→ **Husfogyasztási egylet alakult Sz.-Régenben,** melynek már 250 tagja van. A mint onnan lapunknak írják, az egylet tagjai 7—8 krral olcsóbban kapják fontját a husnak, mint eddig, és pedig jobb minőségben.

— A „Népiskolai Lapok“ 1871. martius-juniusi és többi negyedeire dr. Zafféry Károly áldozár, gym. v. tanár, szerkesztő és laptulajdonos szétküldte az előfizetési felhívást. A lap előfizetési ára az eddigi: negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt. Gyűjtők különös kedvezményül, hat egyszerre beküldött megrendelés után egy ingyen-példányt kapnak.

— Nem mlgos Béldi Gergely urnál, hanem gr. Béldi György ő nműtségánál károsították meg a Wertheim-kassza tartalmát.

— A fertői tó 4—5 láb híjján ismét elérte régi vizálását. A tó feneke 1865. aug. havától kezdve 1870. végéig száraz volt; a parti lakók ez idő alatt nagyrészt művelni kezdték és szilárd épületeket emeltek rajta. Ilyen volt többi közt az Albrecht főherceg birtokában levő Uj-Mexiko. E majoroknak most már csak teleje látszik ki a vízből, s nem sokára ezt is el fogják nyelni a hullámok; ez elemi csapás 200,000 hold művelhető földet ragadt vissza a munkás kezek közül. A tó megtelése szeptemberben kezdődött; oka a roppant vízmennyiség volt, melylyel a Rába a Hanságon keresztül árasztotta el az oly soká kiszáradtan állott medret.

— **Besenyőn** egy életunt fára mászott, hogy magát felakaszthassa. Szándékát észrevették, de a hozzá felkuszni akarókat görcsös bottal fenyegette, s midőn még is megközelíték, a fatetejére mászott s itt vetett hurkot nyakába. A hóhér, ki az öngyilkost levágta, apró darabokra vágta a köteleket s a felakasztott ruháit és darabkjait 50—50 kron adogatta el a babonás népek. Népnevelés hol késel. . . .

— **Pétervárott** husvét-hétfőjén nyilvános szláv estély volt egyik színházban előképekkel a szláv történelemből és népeletről. A zene csak szláv darabokat játszott. Az elszavalt, vagy felolvasott költemények közt egy tót is volt, a híres „Mar ho“ (Üsd rá), melynek szerzője, Chalupka, tót evang. lelkész, s mely Majkow által oroszra fordítottat le. Ezen költemény szavalása, valamint „Libussa“ itéletből átvett, a németekről roszul

nyilatkozó versezet: „Dicselen reánk nézve a németeknél keresni az igazságot“ általános tetszést s szűnni nem akaró tapsvihart idéztek elő. A „Birz. Vied.“ megelégedéssel emeli ki, hogy az estélyen Gorcsakow államkancellár és más több kitűnő orosz államférfi családostól jelen volt s constatálja, hogy a szlávok közt erkölcsi kötelek léteznek, a mely minden politikai ellenmüködés daczára napról napra terjed és erősödik.

— **A magyar nyelv a francziák között.** Fauvin Leo abbé magyar nyelvtanából, melyet francziák számára irt s mult évi májusban 1050 példányban kiadott, eddig már 800 példány kelt el s rövid időn alkalmasint második kiadás lesz szükséges. Az abbénak, ki, mint Pálffy-Károlyi Gerardine grófnő gyermekének nevelője, köztünk tanulta meg a magyar nyelvet, köszönettel tartozunk, hogy azt megismertette honfitársaival.

— **Lelépett a toronyból.** Szegeden a napokban az alsó városi torony ablakából az ottani kolostor-szolga, egy vén ember — leugrott csupán azon okból, mert megakartá mutatni, milyen vitéz ugró. Jó szerencséje, hogy életébe nem került a bolond tréfa; sőt még tagja sem tört mindössze a hátát fájlalja. Jelenleg a kórházban van orvosi kezelés alatt.

(**Neerolog.**) Berényi Róza, a maga s férje kir. bányafőtanácsos Szakmáry Soma, leánya Irma, ennek férje Betegh Sándor és unokái nevében, megszorodott fájó szívvvel jelenti, forrón szeretett testvérének magyar kir. pénzügyigazgatósági titkár Berényi Lipótnak élte 51-ik évében, folyó hó 18-án történt kimúltát. A hazáját és nemzetét híven szerető, szilárd jellemű hazafi, — tántoríthatatlan, buzgó és szorgalmas hivatalnokot, a mindig szolgálatra kész jó barátot, méltán fálalhatják az elhunytban rokonai, barátai és ismerősei. Földi részei f. hó 20-án d. u. 4 órakor fognak a helybeli Károlina kórházból örök nyugalomra a köztemelőbe elhelyeztetni; lelkéért pedig az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 21-én d. előtti 10 órakor fog a helybeli plebániái templomban az egek Urának bemutatattani. Legyen nyugalma esendes s a sir hantja könnyű a hült tetemek felett! Kolozsvártt április 19-kén 1871.

Nemzeti színház. Szombaton április 22-dikén „Nők az alkotmányban.“ Vigjáték 3 felvonásban.

Tárgysorozat,
Ns. Udvarhelyszék képviselő bizottmányának 1871. ápril 26-án délelőtt 9 órakor megnyitandó első rendes évnegyedes gyűlésére.

339—1871. eln. számhoz. 1. Elnöki megnyitóbeszéd. 2. Közigazgatási és törvénykezési jelentések, az illető tisztviselők részéről. 3. Jegyzőkönyvvizsgáló bizottságok kiküldése. 4. Az ürességben levő alkirálybírói és segédullói állomásoknak betöltése iránti intézkedés (tanácskozási szabályok 13. §.) 5. Az 1870. évi országos törvénygyűlésen foglalt XLVIII—LX. továbbá az 1871. évi I—II. törvények kikiáltása. 6. Magyar királyi belügyér ur ő nagyméltóságának m. é. november hó 8. ról 7301. sz. a. kelt intézvénye, az ezen szék képv. bizottmánya által alkotott mezőrendőrségi szabályokra vonatkozólag. 7. Rajner Pál volt belügyér ő nagyméltóságának idei február hó 13-ról 360. eln. sz. a. kelt intézvénye, melyben hivatalos állásáról lett lemondását a szék közönségével tudatja. 8. Tóth Vilmos m. kir. belügyér ő nagyméltóságának idei február 14-ről 363. eln. sz. a.

kelt intézvénye, melyben ő császári és apostoli királyi Felségétől nyert hivatali kineveztetését tudatván, programját vázolja. 9. Magyar királyi belügyér ur ő nagyméltóságának idei február 26-ról 4397. sz. a. kelt intézvénye, melyben a széki kórházzal szomszédos teleknek megvásárlását utólagosan jóvá hagyja. 10. Magyar királyi belügyér ur ő nagyméltóságának idei március hó 20-ról 5606. sz. a. kelt intézvénye, melyben ezen szék képviselő bizottmányának azon határozatát, hogy a sz.-udvarhelyi magyar királyi mérnöki hivatalnak a széki mérnöki teendők teljesítéseért eddig kiszolgáltatott 200 frt. utazási átalány jövőre nézve 300 frtra emeltessek fel, helybenhagyja. 11. A magyar királyi közmunka- és közlekedési ministeriumnak idei január 17-ről 4841. sz. a. kelt intézvénye, melyben az utak fenntartására vonatkozó képv. bizottmányi határozatban kifejtett szabályokat azon megjegyzéssel hagyja helyben, miszerint a sz.-keresztur-szentléleki és kobátfalva-makfalvi utvonaloikat nem tekintik országutaknak. 12. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minister ur ő nagyméltóságának idei január 31-ről 1214. sz. a. kelt intézvénye, a közséki faiskolák s ezek fölötti felügyeletre vonatkozólag. 13. Vallás- és közoktatási m. kir. minister ur ő nagyméltóságának idei február 24-ről 227. eln. sz. a. kelt intézvénye, melyben hivatali kineveztetését tudatja. 14. Királyi biztos ur ő nagyméltóságának m. é. december 24-ről 2108. eln. sz. a. kelt intézvénye, mely mellett Lónyai Menyhért volt magyar királyi pénzügyminister urnak az államvagyonról ő császári és apostoli királyi Felségéhez intézett „előterjesztését“ s ennek „mellékletét“ megküldi. 15. Királyi biztos ur ő nagyméltóságának idei január 29-ről 202. eln. sz. a. kelt intézvénye, mely mellett Kolozsmegye közönségének a közséki előjárók munka- és napidíjai mennyiségéről helyhatósági rendszabályként alkotott díj-jegyzékét elfogadás és itteni alkalmazás végett megküldi. 16. Királyi biztos ur ő nagyméltóságának idei február 13-ról 278. eln. sz. a. kelt intézvénye, mely mellett az erdélyi kir. telekkönyvi igazgatóságnak a telekkönyvezési munkálatok állásáról szóló jelentését megküldi. 17. Tordamegye közönségének m. é. december 19-ről 20. sz. a. kelt átirata, mely mellett a szeged-tordai vasút építésére alakult társulat felhívása folytán hozott határozatát tudás, pártolás s azon vállalatbani részvétel végett megküldi. 18. A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóságának idei március 18-ról 2766. sz. a. kelt átirata, melyben a ház- és jövedelmi adó kivetése körüli hivatalos közreműködést felkérve, egyszersmind értesítést kér az iránt, hogy a mult évre megválasztva volt jövedelmi adó kivetési rendes és póttagok, valamint a házadó felszámolási elnök is, meghagyatnak-e a jelen évre, vagy helyettük mások és kik nevezetnek ki? 19. Az országgyűlési gyakornokok testületének m. é. december 11-ről 172. sz. a. kelt megkeresése, melyben a magyar országgyűlés képviselőháza részéről nyert elismeretetését tudomásul venni kéri. 20. Sz.-Udvarhely város tanácsának idei február 7-ről 250. sz. a. kelt átirata, mely mellett a mult évi december 20-ról 198. képv. bizottmányi sz. a. kelt megtalálás folytán az építendő kórház műtani munkálatait azon értesítéssel küldi vissza, miszerint a felépítés czéljából szükséges 40,000 frt. kölcsönösszeghez 10-ed részben hozzájárul. 21. A sz.-udvarhelyi m. kir. mérnöki hivatalnak idei február 25-ről 315. sz. a. kelt átirata, mely mellett a Küsmöd patekán építendő hid újabbi tervezetét és műtani munkálatait megküldi.

22. A sz.-udvarhelyi m. kir. mérnöki hivatalnak idei március 15-ről 123. sz. a. kelt előterjesztése, a bűgözerzsi utvonall kijavítása tárgyában. 23. Bizottsági előterjesztés a széki törvényszék egyes tagjai ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat ügyében. 24. Tisztiségi előterjesztés az 1871. évi közmunka költségvetés tárgyában. 25. Tisztiségi előterjesztés a közséki erdők használatának szabályozása tárgyában. 26. Tisztiségi előterjesztés a dultói jegyzőkönyvek és ügykezelés megvizsgálásának eredményéről. 27. A sz.-kereszturi kiküldött egyesbíró jelentése a járásbírói hivatal helyiségére vonatkozólag. 28. Indítvány és határozati javaslat, egy helyhatósági rendszabályként megállapítandó cselédtartási szabályzat iránt. 29. Atyha, Etéd, Körispatak és B-Ujfaluközségek kérésük, a sz.-udvarhely-parajdi utvonaltól, Atyhán keresztül, a bözöd-erdő-szt-györgyi utvonallig menő utrésnek a főközlekedési utak sorába leendő felvétele iránt. 30. A bözödi járás községeknek és Alsó-Siménfalva községe előjáróságának a képv. bizottmány részéről megállapított hivatalos fuvarilleték és napdíj iránti jelentéseik, illetőleg kérésük.

Az egyes tárgyak a széki tisztiségnek véleményes jelentése mellett terjesztetnek a képv. bizottmány elhatározása alá.

A jelen tárgysorozatban foglalt s ennek összeállítás után érkező ügyekhez tartozó iratok a főjegyzőnél, a reudes hivatalos órákban, minden képv. bizottmányi tag által megtekinthetők.

Székiy-Udvarhelyt, 1871. ápril 10-én.

Daniel Gábor, Szentkirályi Árpád, főkirálybíró, főjegyző.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Apr. 20-ról: 5% Metaliques 58.75. 5% Nemzeti kölcsön 68.55. 1860-diki államkölcsön 96.30. Bank-részvények 742. Hitelrészvények 277.90. London 125.30. Ezüst 122.30. Cs. kir. arany 5.91. Napoleonor 9.96.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.70. Temesi 76.50. Erdélyi 74.75. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

N y i l t t é r.

26—40 Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebesztudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és
délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám
1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Görcset és nyavalyatörést

20 o. é. forint beküldése mellett
gyorsan és biztosan gyógyít, még régi
esetekben is

Mayer

gyógyász-technikai központi irodája
Berlin, Friedrichstrasse 234 sz.
1—* (134)

Aqua saphirina

20 o. é. forint beküldése mellett
csalhatatlan gyógyítás meglepő rövid idő
alatt férfiaknál „a hűdös folyása“, nők-
nél „a fehér folyás“ eseteiben

Mayer

gyógyász-technikai központi irodája
Berlin, Friedrichstrasse 234 sz.
1—* (134)

Kolozsvári Hitelbank és Zalogkölcsön-társulat.

A kolozsvári **Hitelbank és Zalogkölcsön-társulat** szavazat jogosult
részvényesei

a f. évi május hó 15-én d. u. 4 órakor az intézet
helyiségében tartandó

K Ö Z G Y Ü L É S R E

ezennel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató-választmány előterjesztése a m. évi üzlet-forgalomról.
 2. A zárszámolat és vagyonmérleg előterjesztése és a vizsgáló-bizottság jelentése e felől.
 3. A m. évi osztalék meghatározása.
 4. A f. évi számolatok vizsgálatára 3 tagu bizottság választása.
 5. Az igazgató-választmány két tagjának kisorsolása és választása.
- Felhívattak mindazon t. cz. részvényesek, a kik e közgyűlésben részt akarnak venni, hogy az alapszabályok 28-ik és 29-ik §§. értelmében részvényeik letéteményezése mellett igazoló-jegyüket az intézet irodájában átvenni sziveskedjenek.

Kolozsvártt, április 16-án 1871.

(21) 3—3

Az igazgató-választmány.

(16) 20—24
Hihetetlen, de mégis igaz,
hogy az alább felsorolt

regulált ÓRÁK

oly mesés olcsó áron adatnak el.

Csak 10 frt. egy valódi ezüst hengeróra, kristály-
üveggel, perc mutatóval, valódi talmi
aranylánccsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt. 50 kr. egy valódi angol finom tűz
aranyozású ezüst chronometer
óra, kettős köpennyel, finom zomanczozva.
kristály üveggel, finom talmi aranylánccsal, medail-
lonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt. 50 kr. egy valódi angol, finom tűz aranyozású ezüst chronometer
óra egy köpennyel, lánccsal és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt. egy valódi csinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristály-
üveggel, melyben a szerkezett elzárva is látható, talmi aranyláncz,
medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt. egy talmi arany óra, kettős köpennyel, savonette, rugóra, kristályüveg-
és nickelművel, valódi talmi aranyláncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt. egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésettél.
lánccsal és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt. egy angol Prince of Wales, remontoir óra, a legerősebb
csőréggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi csinos talmi aranyba foglaltva. Ez órák a többiek felett azon előnnyel bírnak,
hogy azokat kulcs nélkül lehet igazítani és felhuzni. Ily órákhoz mindenki egy talmi
aranylánczot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt. egy egészen kisléptű női óra, valódi ezüstből, valódi aranyozással,
nemkülönben valódi talmi arany nyakláncz-
czal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt. egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönben
lánccsal és medaillonnal talmi aranyból.

Csak 22 frt. egy legfinomabb ezüst horgony óra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany
lánccsal és medaillonnal.

Csak 22 frt. egy ezüst remontoir óra, mely kulcs nélkül felhuzható, talmi arany
lánccsal és medaillonnal.

Csak 24, 26 28 frt. arany női órák, lánccsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.
Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. főmek helyegző hivatala által bélyegzett.

Talmi aranyláncczok:
rövidck: forint 1, 1.30, 1.60, 2, 3, 4, 5, 6.
hosszúk: forint 1.60, 2.50, 3, 4, 5, 6, 7.

Valamennyi órák első minőségűek, és másokkal csekélyebb minőségűekkel fel nem cserélendők.
Az órszűnek előre beküldés, vagy utánvétel mellett, minden megrendelés
24 óra alatt teljesítettik, és a kívánatnak meg nem felelő czikket, a legkészségesebben
kicsérleltetnek. Nem regulált órák 2 frtalt olcsóbbak. Árjegyzék ingyen.

Óraművesek és órákereskedők, egy az órák mindenneműiben nagy választékú készletet találnak,
és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerezés, valamint a nagyban-
tömeges árusítás teszi lehetővé ez órákat oly olcsón árusítani.

GLATTAU.

I. bécsi óratelepszete (Etablissement) 51 Kárlástrasse
Palais Todesco. 51

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvártt.